A°. 1830. No. [illegible]

BREDASCHE COURANT.

Vrijdag den 1 October.

De Bredasche Courant verschijnt, zoo lang de gebeurtenissen in het [illegible], dagelijks, en is door het geheele Koningrijk bij alle Postkantoren en voornaamste Boekhandelaren verkrijgbaar. Dezelve wordt [illegible] den verschijndag, alom verzonden.

De geabboneerden ontvangen hunne gewone Couranten op heele vellen per week, voor de bepaalde Abonnements-prijs à ƒ 2,25 per kwartaal. Intusschen zal men niet meer dan 30 Cents voor 3 of 4 extra-couranten, per week, betalen.

PUBLICATIE.

Burgemeester en Wethouders der Stad Breda, ontvangen hebbende eene circulaire van Z. Ex. den Heere Gouverneur der Provincie Noord-Braband, [illegible], brengen dezelve bij deze ter kennisse van een iegelijk, welke daartoe in de termen valt en waartoe de inhoud hieronder volgt, met uitnoodiging, daarop te willen attenderen, en alzoo de pogingen van het Gouvernement tot demping der onlusten, welke in een gedeelte van het Vaderland zijn uitgebroken, welwillend te ondersteunen.

Breda, den 28 September 1830.

DE ROY Vt.

Ter ordonnantie van dezelven,

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHRUIKES.

'S Hertogenbosch, — den 23sten September 1830.

Aan de Hoofden der Besturen der Steden en Gemeenten ten platten Lande.

Ten gevolge eener kennisgeving van het Departement van Oorlog, zijn, ter bevordering van Zijner Majesteits dienst, de volgende bepalingen gemaakt:

1°. Dat alle ongehuwde jongelingen, aan de Militie voldaan hebbende, niet beneden 19 en niet boven de 36 jaren oud, wanneer ze nimmer in den Militairen dienst geweest zijn, alsmede niet boven de 40, wanneer ze vroeger gediend hebben en tot den actieven militairen dienst genegen zijn, daartoe kunnen aangenomen worden, mits de bewijzen kunnende overleggen, welke bij het engageren van Militairen worden verlangd, hierin bestaande:

Voor de vroeger gediend hebbende, hun paspoort en certificaat van goed gedrag, afgegeven door het Gemeente Bestuur, waar zij het laatst gewoond hebben; voor de niet vroeger gediend hebbende, [illegible] bewijs, dat zij aan de Militie voldaan hebben, en een certificaat van goed gedrag, moetende *allen* de volkomen ligchaams krachten, tot den activen dienst vereischt, bezitten, en alzoo met geene gebreken, die hen daartoe ongeschikt maken, behebt zijn.

2. Dat dusdanige bedoelde jongelingen, voor eenen *onbepaalden tijd*, welke zich zal uitstrekken ten minsten zoo lang tot dat alle de onlusten in ons Vaderland geheel zullen zijn gedempt, zich zullen kunnen engageren.

3. Dat zij zich kunnen verbinden, bij die *Infanterie-* en *Kavalerie*-korpsen, waarop hunne keuze mogt vallen, met uitsluiting evenwel, althans voor het oogenblik, van eenige weinige korpsen, onder meer anderen, voor het tegenwoordige, *niet* bij die der *Artillerie*.

4. Het *minimum* der taille, is, voor de onderscheiden wapens, als:

Voor de	Infanterie.	1,622.
» »	Ligte Kavalerie	1,648.
» »	Kurassiers.	1,674.

5. Dat alle bedoelde jongelingen, die genegen mogten zijn, om, in voege als gezegd, zich vrijwillig te engageren, zich daartoe, van nu af aan, bij den Heere Provincialen Kommandant in de hoofdplaats der Provincie kunnen aanmelden.

Deze bepalingen ter uwer kennisse brengende, inviteer ik Ul., om daaraan de meeste publiciteit te geven; ten einde, zoo veel in Ul. vermogen is, mede te werken, tot ondersteuning van de weldadige bedoelingen van het Gouvernement.

De Gouverneur van Noord-Braband,

(get). A. J. L. VAN DEN BOGAERDE.

NEDERLANDEN.

[illegible], den 30sten September.

Wij vinden in de Nederlandsche Staats-Courant van heden nogmaals de navolgende officiele artikelen;

» Volgens de laatst ontvangen berigten is er in de positie der troepen, onder Zijne Koninklijke Hoogheid Prins *Frederik* der Nederlanden geene verandering gekomen; zijnde het hoofdkwartier voortdurend te Diesthem gevestigd.

» Te Brugge hebben, in den avond van den 25sten September, eenige onlusten plaats gehad. Den 26sten hebben deze zich vernieuwd. De zamengeschoolde menigte heeft hier en daar begonnen de straatsteenen op te nemen, eenige glazen in te slaan, reverbères te breken en zelfs met steenen naar de militairen te werpen. Aanvankelijk hebben deze getracht de oproerigen met de bajonet uit een te drijven, doch hebben zich naderhand verpligt gezien, vuur te geven, waardoor het dan, in den nacht van den 26. op den 27sten, [illegible], afschoon er nog altijd eenige verzamelingen van volk [illegible].

» De bezetting heeft later Brugge verlaten en is naar Ostende getrokken, zijnde de burgerwacht in eerstgenoemde stad met de bewaring der rust belast.

» De Gouverneur van West-Vlaanderen heeft zich insgelijks uit Brugge naar elders begeven, na alvorens een lid der Gedeputeerde Staten benoemd te hebben, om, gedurende zijne afwezigheid, de zaken waar te nemen.”

Het Antwerpsche blad, *le Journal d'Anvers* betiteld, behelst heden eenige berigten, van sommige van welke de onwaarheid zoo duidelijk in het oog valt, dat ieder lezer die al dadelijk bij de eerste lezing zal ontdekken. Zie hier de geloofwaardigste er van, wegens welke wij echter nog behoedzaamheid aanbevelen:

» De heer *Plètinx*, een der kommandanten van Brussel, is gevankelijk te Antwerpen binnen gebragt.

» Men beklaagt zich te Antwerpen, alwaar de rust zoo verwonderlijk wel bewaard wordt, dat niet alleen de dagbladen, maar zelfs de brieven geopend werden.

» Heden (29) zijn te Antwerpen twee vaartuigen met gekwetsten aangekomen.

» De onzekerheid, waarin men, bij gebrek aan correspondentie, te Antwerpen, wegens de zaken in [illegible] zich op te helderen, zoodat de leugenen, waarvan de dagbladen, die men van andere kanten ontving, krioelden, voor de waarheid beginnen plaats te maken.

Te Brussel zijn twee regerings-magten: de eerste, onder den naam van provisioneel gouvernement, bestaat uit de heeren *van der Linden d'Hoogvorst*, *Rogièr*, advokaat te Luik (*), *de Mèrode*, *Gendebien*, *van de Weijer*, (†) *Jolij*, gewezen 2e Luitenant der Genie, *van der Linden*, thesaurier, en *Nicolay*, secretaris.

» De gewapende magt staat onder het opper-kommando van den *Juan van Halen*, voormaals aide-de-camp van den spaanschen Generaal *Mina*, en schrijver der gedenkschriften over den oorlog in Spanje. Deze kommandant had, bij eene dagorder, den dood aangekondigd van zijnen aide-de-camp, baron *von Telner*, die vechtenderhand gesneuveld is. Daar heeft, te Brussel, bij de begrafenis, op het Plein Saint-Michel, der genen, die al strijdende gevallen zijn, eene lijkplegtigheid plaats gehad. Een besluit van het provisioneel gouvernement gelast, dat er een gedenkteeken voor hen zal worden opgerigt en dat hunne [illegible] bloedverwanten en wezen onderstand zullen bekomen.

» Zeker abt *van Geel* is, [illegible] vermomd, gevat.

» Bij een besluit van het provisioneel bestuur wordt de vervaltijd van alle wissels en handels-effecten vijf en twintig dagen verschoven. Ook heeft dat bewind eene proclamatie uitgevaardigd, waarvan de inhoud bij die van het *Journal d'Anvers* niet bekend was.

» Men verzekert, dat *de Potter* te Brussel aangekomen is en dat men zijn rijtuig over de barrikades heeft moeten heenheffen.

» De fransche en luiksche dagbladen ontbreken ons nog steeds.

» De tijdingen van Luik echter, almede te Antwerpen ontvangen, melden, dat er, aangezien het vertrek van den gouverneur en de gebiedende omstandigheden van het oogenblik, eene provinciale commissie benoemd was, waarvan de leden zijn: de heeren

(*) Deze zou, volgens vroegere berigten, bij het eerste gevecht gesneuveld zijn.

(†) Deze beide zouden zich voortvlugtig te Valenciennes bevinden (zie ons vorig nommer); doch kunnen, na de ontruiming door de troepen, in Brussel terug gekeerd zijn.

g[illegible] aaf *de Berlaimont*, president; *Dandelin*, voor oorlog; *James*, voor financien; *Bayet*, voor het in stand houden der goede orde en *Verken*, [illegible] voor de militaire policie. — Te Luik heerscht eene volmaakte rust."

— Daar het door de tijds omstandigheden bezwaarlijk geworden is, om de opgezegde *Domein-Losrenten* met 1° October af te lossen, zoo heeft de Permanente Commissie uit het Amortisatie-Syndikaat, overtuigd, dat de aflossing voormeld later zeer gemakkelijk zal worden, aangekondigd, dat, voor het uitstel aan de houders, tegen 5 percent intrest 's jaars zal worden te goed gedaan, en dat, dien onverminderd, dezelve *Domein-Losrenten* zullen worden aangenomen in betaling der verkochte Domeinen, en zulks met verrekening der boven vermelde renten à 5 pc.

— Wij verwachten alhier ieder oogenblik eene compagnie van de eerste divisie van het algemeen dépôt der landmagt, no. 33, komende uit Harderwijk, om provisioneel in deze vesting garnizoen te houden.

'sGravenhage, den 29 September.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal is heden weder in Committé vergaderd geweest, over de belangrijke aan haar voorgestelde vraagpunten. Verschillende leden hebben nu reeds aan deze beraadslagingen deel genomen; sommigen hebben zich voor, andere tegen eene afscheiding verklaard. Onder de eersten telt men de heeren *Marechal*, *Luzac*, *van Alphen*, onder de laatsten *Bijleveld*, *Cats*, *Sijtzama*, enz. De heer *Marechal* moet gezegd hebben, eene afscheiding te verlangen, [illegible] dan met behoud van het tegenwoordig regerend stamhuis; de heer *van Alphen* moet alle [illegible], die men tegen dezelve gemaakt heeft, [illegible] bestreden en zich vooral over eene vrije vaart van België op de Kolonien hebben uitgelaten. De heer *Luzac*, heeft eene zeer uitgebreide redevoering uitgesproken. Men verwacht de openbaarmaking in de *Staats-Courant* van vele dezer redevoeringen; doch dan is de vraag: waartoe dient een Committé-Generaal? .... Heden avond ten 6 ure zullen de beraadslagingen worden voortgezet.

Daar is nog niets over den [illegible] te zeggen. Men verwacht, dat de [illegible] doorgaan. Trouwens, bestaat dezelve [illegible] *facto*? Heeft men, in het Zuiden, met de [illegible] wettige orde van zaken, zich niet [illegible] daarover [illegible].

PS. Heden avond is men overgegaan in de Tweede Kamer tot de stemming.

Het eerste punt, omtrent veranderingen in de grondwettelijke instellingen, is, met eene meerderheid van 30, tegen 44 stemmen, met *ja* beantwoord.

Het tweede punt omtrent [illegible], is met eene meerderheid (?) van 5[illegible] tegen [illegible] beantwoord.

Deze twee punten zullen thans aan de Eerste Kamer ter beslissing worden onderworpen.

Gent, den 29sten September.

Het collegie van curatoren van dezer stads hooge school heeft, aangezien de moeijelijkheid der gemeenschap met andere steden en de daaruit volgende langdurige afwezigheid van een groot aantal studenten, bij besluit van den 27sten dezer, besloten, de tegen Maandag den 4den October aangekondigde opening der inschrijvingen voor de studenten en het beginnen der akademische lessen, tot nadere aankondiging uit te stellen.

[illegible]

[illegible] niebel was, [illegible] de gewapende schepen, welke in linie voor de voornaamste grachten en kaden dezer stad liggen (*zie ons nommer van den 28sten, art. Lissabon*). [illegible] gevolge gelijkt Lissabon dan ook naar eene woestenij; de meeste pakhuizen en winkels zijn gesloten en de ingezetenen blijven in hunne huizen; alleen de policie wordt op straat gezien; alles heeft een schrikbarend aanzien en kondigt eene [illegible] losbarsting aan. Het werkvolk aan de beide arsenalen, dat men voor het oogenblik bevredigd had, door het iets op rekening van hun achterstallig loon te geven, heeft heden op nieuw geweigerd, te werken; de dreigende houding van hetzelve, zoowel als die van een groot aantal andere werklieden, welke voor het militaire arsenaal staan, voorspelt ons eenig onheil voor den naderenden nacht.

Heden verspreidt zich het gerucht, dat Oporto den constitutionelen standaard heeft opgestoken.

S P A N J E.

Irun, den 18den Sept.

In de Baskische Provincien hebben omtrent 30,000 man de wapenen opgevat. Verscheiden korpsen, troepen rigten zich, uit het binnenste van Spanje, op Vittoria en Arragon. In alle de Spaansche provincien, die aan Frankrijk grenzen, zijn militaire bewegingen.

De toegangen naar den voet van het gebergte, dat de Bidassoa naar den kant van Irun bestrijkt, worden door een bataillon provinciale *Tercios* van Guipuzcoa (landweer) bewaard.

Sint-Sebastiaan is als in staat van beleg; de reizigers, welke derwaarts trekken, zijn aan de gestrengste formaliteiten onderworpen.

F R A N K R I J K.

Parijs, den 26sten September.

Zie hier eene opgave der volks-genootschappen, welke thans binnen deze stad georganiseerd zijn, en wegens welke reeds hevige debatten in de Kamer der Afgevaardigden hebben plaats gehad (*zie ons vorig nommer*):

Het genootschap der Vrijheids-vrienden. Deszelfs leden zijn grootendeels *Carbonari*; van de vrijmetselaars gebruiken hebben zij slechts eenigen schijn over; zij raadplegen zoo goed als in het openbaar, door de menigvuldige toegangs-biljetten, die zij uitgeven.

Het genootschap Help u zelven en God zal u helpen. Dit genootschap staat in betrekking met de kies-committés in alle de departementen van geheel Frankrijk; hetzelve heeft op de jongste verkiezingen grooten invloed uitgeoefend. Het is gematigder en gouvernements-gezinder dan de andere genootschappen.

Het centraal constitutioneel genootschap is door Protestanten opgerigt, heeft overdreven grondbeginselen, doch is gematigd in de uitvoering.

Het genootschap der drie dagen is ter eere van 27, 28 en 29 Julij opgerigt; in hetzelve worden geene andere leden aangenomen, dan de zoodanigen, welke gedurende die drie dagen eene rol gespeeld of mede gevochten hebben. Het doel van het genootschap is de jongste omwenteling te handhaven.

Het genootschap van Saint Simon wil afschaffing van alle erfenissen, gelijkheid van goederen en waardigheden, en de werkzaamheden naarmate van eens iedérs bekwaamheden verdeeld. Het wil eene republiek met eenen paus en, deszelfs vrouw aan het hoofd; de [illegible] zijn, die het meest van den geest van liefde en [illegible]; de vrouw moet met eenen profetischen en mededeelenden [illegible] begaafd wezen, en eindelijk:

Het Genootschap der Volksvrienden. [illegible] talrijkste, het driftigste en magtigste, en boezemt dus de meeste vrees in. Het heeft deszelfs eigen dagblad.

— Wij vernemen uit den mond van eenen reiziger, die des avonds van den 17den Madrid heeft verlaten, dat aldaar de grootste angst heerschte, sedert de troepen dringende bevelen bekomen hadden, om zich in allerijl naar de fransche grenzen te begeven. De vergaderingen der ministers volgden elkanderen snel op; gezegde reiziger echter verzekert, dat hunne invloed begint te verminderen, aangezien de heeren *Ceralbo* en *de Grace*, maar vooral de graaf *de Punonrrostro*, weder bij den koning in gunst geraakt waren.

De Koninklijke vrijwilligers zouden [illegible] naam van *Burger-milicie* aannemen en deze [illegible] *Eendragt en Vrede* in hare banier voeren.

[illegible] i n g e n.

[illegible]

De minister van binnenlandsche zaken heeft, in de Staats-Courant van ll. maandag, voor zich en zijnen ambtgenoot *van Gobbelschroij*, eene verdediging geplaatst tegen de op hun gebragte verdenking.

Die verdenking bestaat; zij geldt het aandeel, 't welk die ministers, in de beginselen en daden der factie hebben gehad.

„*Van de zes ministers* (zoo heet het in de bedoelde verdediging), *van de zes ministers* [illegible] *Konings raad* „*uitmaken, zijn er* [illegible] *gewesten afkomstig.*"

Dat [illegible] afkomstig [illegible] uit den gewest, behalve het gewest [illegible] geen der gewesten van Nederland meer dan uit [illegible] te doen opmerken is niet overbodig.

„[illegible] *beide staatslieden worden thans, op grond van* [illegible] *bekend gemaakte stukken,* [illegible] „*stelling zij uit den aard der zaak geheel* [illegible]."

Niet op grond van dusdanige stukken, die spreekt van zelf, maar op grond van andere.

„*Of ook op grond van omstandigheden, met welker eigen-* „*lijken aard men nog niet ten volle bekend is?*"

Wij strijken daarom het vonnis der veroordeeling niet; doch ook laat zich niet alles door de omstandigheden vergelijken of regtvaardigen.

„ *Beschuldigd van te groote toegenegenheid voor de gewesten, alwaar zij geboren zijn.*"

Niet, waarin zij geboren zijn; niet van provincialismus, maar voor die gewesten, waar zich de opstand vertoond.

„ *Men heeft hen zelfs, uit dien hoofde, in het oog der Noord-Nederlanders verdacht willen maken en is zooverre gegaan van het hun zeer euvel te duiden, dat zij zich van de op hen geworpen blaam niet openlijk zuiverden.*"

Waarom, vraagt men ligt, niet ook maar hetzelfde, dat men thans aan de drukpers leverde, als ware het even schijnbaar ter loops in het aanzien der kamer verklaard? Waarom niet, in stede dezer half officiële mededeeling, slechts dezelfde woorden, die ze uitlokten, in het aangezigt te gemoet gevoerd? Of was men in de staatscourant veiliger tegen het gezond verstand, hetwelk mogt aandringen op eene verklaring, die of de Nederlanders afvallig maken moest of de factie?

„ *Intusschen is het stilzwijgen der bedoelde hooge staatsambtenaren zeer goed daaruit te verklaren.*"

Het is op die wijze te verklaren; doch niet met juistheid, te verklaren, voor den oppervlakkigen zeer goed, voor den doorzigtigen niet.

„ *Dat zij de meerderheid der Noord-Nederlanders voor verstandige en bedaarde lieden houden.*"

Van waar deze plotselinge beleefdheid? Dat de hh. *van Dam* en *Bijleveld* zich de onbeleefdheid, te heuwaarts daarin opgesloten, niet aantrekken. Wij geven hun de verzekering, dit zij, ook tot nog toe voor die ministers gezegd, dat de verstandige en bedaarde lieden hen in hun midden opgenomen en hunne uitdaging dagelijks meer geregtvaardigd hebben.

„ *Die van zelve zullen begrijpen, dat, bij de moeijelijke omstandigheden, waarin 's lands regering thans verkeert, niet alles voor openlijke uitlegging vatbaar is;*"

Over het groote stilzwijgen dier ministers heeft men zich niet altijd beklaagd; zij waren ook tot heden toe de lofredenaars van openheid in regeringszaken; doch het is vooral in tijden als deze, dat de welgezinde bevolking, voor bijstand, vertrouwen vordert.

„ *Dat de Koning, in wien alle gewegte Nederlanders met zoo veel regt hun vertrouwen stellen, geene verraders in zijnen raad zoude behouden.*"

Namelijk geene verraders, die hij daarvoor kent. Aan de Celles schonk hij eenmaal zijn vertrouwen. Ook daar kan verraad zijn, waar men geene dwarst voor de bereiking van zijn doel, ook al heeft men het ligt niet, den verrader te spelen.

„ *En dat, indien men de twee groote afdeelingen des Rijks als van elkander gescheiden wil beschouwen, het toch niets ongerijmds heeft, dat elke dier afdeelingen in 's konings raad vertegenwoordigd worde.*"

Indien die afscheiding wettig bestond, hadde zulks voorzeker niets ongerijmds; integendeel zouden wij den minister aanbevelen, om de ongelijkheid in die vertegenwoordiging, ten nadeele van het Noorden, onder 's konings aandacht te brengen, hoe eer, hoe beter. Maar echter het stilzwijgen der bedoelde ministers uit het begrip die afscheiding moet worden verklaard, dat, in een half officieel stuk, die veronderstelling dier afscheiding gedoneerd kan worden door een minister van den koning der Nederlanden, dit is meer dan ongerijmd, brengt het … tot verdenkens.

LETTERKUNDIGE BERIGTEN.

La ville rebelle, ou exposé sommaire des événements qui se sont passés à Bruxelles, à la fin du mois d'Août 1830, précédé de considérations générales sur les causes qui les ont amenés, par un témoin oculaire. Première partie. Utrecht, in 8o. … prix …

In eenen tijd, waar aller oogen op *Brussel* gevestigd zijn, kan een berigt als het hier aangekondigde niet dan de aandacht trekken, en, aan deszelfs titel beantwoordende, niet dan belangrijk zijn. Eene oplettende lezing van dit vlugschrift heeft ons overtuigd, dat … bij deszelfs zamenstelling, de pen meer door eenen heftigen hartstogt, dan door het bedaard gevoel bestuurd is geworden. Wij zijn verre van het denkbeeld verwijderd, om … opstand, eene poging der verdrukte onschuld tot … te zien; het tegendeel wordt, door allen, wat … stand gezegd hebben, bewezen. Ook wij zien, in de Zuid-Nederlandsche onlusten, een bewijs van de zwartste ondankbaarheid dier bevoorregte landgenooten, of liever een schrikkelijk voorbeeld van de uitersten, waartoe, zwakheid van de zijde eener regering, met stoutheid van den kant eener factie, een gewest, ja een geheel rijk, brengen kan. In het grond-denkbeeld zijn wij het dus met den schrijver dezer *brochure* eens. Den doorloopenden toon van dat geschrift keuren wij echter grootelijks af. Daardoor is hetzelve minder een verslag van het gebeurde, dan wel eene hartstogtelijke aansporing tot wraak, vermengd met al de scherpe personaliteiten, onder welke enkele zelfs onregtvaardig zijn. Zoo vinden wij b. v., bl. 41, onder de benaming van *Scélérats* en *vrais polissons* o. a. den naam van den heer *Bosch*, en hoezeer sommige denkbeelden van dezen jongen advokaat den stempel der overdrevenheid van zijnen tijd dragen, verdient hij echter niet met een *van de Weyer*, *Claes*, *Roussel*, enz., gelijk gesteld te worden. Het is algemeen genoeg bekend, dat juist de gematigde denkwijze van den heer *Bosch* hem uit de redactie der *Belge* verwijderd heeft, en juist daarom moest zijn naam niet naast dien van eenen *Levae* staan.

In weêrwil dezer aanmerkingen, bevat dit geschrift echter veel waarheid, en voornamelijk ten aanzien van het gedrag der burgerlijke en militaire overheden. Alle de berigten toch stemmen daarin overeen, dat de onlusten spoedig gedempt zouden geweest zijn, indien de genoemde overheden, te *Brussel*, zich als mannen wier hoofden en degens op de regte plaats geweest waren, hadden gedragen. Ook wij hopen, in het belang van onze nationale eer, in het belang van het nederlandsch militair karakter, dat het raadselachtige van dat gedrag zal worden opgehelderd, of, wanneer dit raadselachtige lafheid of verraad genoemd moet worden, dan het dan naar verdienste straf mag erlangen. Menschen toch, die den degen alleen aan hove of op saletten kunnen gebruiken, en zij, die zich daar jongens de eereteekenen laten afrukken, verdienen niet, over mannen van eergevoel bevel te voeren.

Dan reeds genoeg over deze *brochures*. Nog eens zeggen wij, het doet ons leed, dat er geen andere toon in dezelve heerscht. Het moge waarheid zijn, dat de aanvoerders in *België* dien toon in geen anderen verdienen, even waar is het, dat men, in een *verhaal van gebeurtenissen*, den hartstogt geheel moet uitsluiten. Indien de onderstelling van sommigen … *Bagnano* schrijver dezer *brochure* is, waarheid behelst, dan vindt (de onpartijdigheid eischt deze erkenning) de gelaakte toon eenige verschooning. Hij, wiens bederf men bewerkte, wiens woning men plunderde, en wiens leven, slechts door een toeval gespaard, door de muitelingen geëischt werd, beschouwt zeker de gebeurtenissen uit een ander oogpunt, dan hij, die dezelve slechts in de verte aanziet.

Aan de Hollanders. Gedicht van L. VAN DEN BROEK. Te Rotterdam, bij … 1830. … blz. in 8o. de prijs is … f 0.30.

Dat de tegenwoordige omstandigheden aanleiding zouden geven tot de vervaardiging en uitgave van gedichten, was reeds, *a priori*, te zien. Onderscheidene zangers hebben reeds hun gevoel in meerder of minder verdienstelijke dichtregels, uitgeboezemd, en geen wonder! .... Indien oogenblikken, als de tegenwoordige, waarin het gevoel zoo bij herhaling en zoo hevig geschokt wordt, den dichter niet bezielden, wanneer zoude hij zich dan doen hooren? Het is niet te ontkennen, dat, onder de verschillende berijmde voortbrengselen van deze oogenblikken, vele zijn, die geene aanspraak op den naam van dichtstukken kunnen maken. Zulks was … ook zoo. Het hier aangekondigde gedicht van den heer van den Broek maakt daarop echter eene uitzondering en onbetwistbaar is het, dat ieder Nederlander (ofschoon het … aan de Hollanders gerigt) hetzelve met genoegen lezen zal. Dit stukje is de uitboezeming des gevoels, … te maken … worden door de … met dat gevoel … Men oordeele uit het volgende:

Zou 't kleinste volk op aard vergeten
Dat 't eens 't verheven voorgeslacht …
Bij 't magtigst volk bevoorregt heeten
…
Wijl heel Europa hem …?
Of zou 't gevoel aan hart … streelen
Het elke teugel … versperd
Op Hollands wenk ontsloten werd,
Die heerschte in tweepaar werelddeelen,
Dat vrij de vleuglen repte en sloeg
Toen België bakte en ketens droeg?

en verder:

Steeds had Oranje voor ons heil
En goed en bloed en leven veil.
Dien eed, bij God en de eer gezworen,
Deed Nassau onverwrikt gestand;
Door hen werd ons geluk herboren,
De welvaart van ons Vaderland.

ô Men vergete het toch nimmer, dat het heil van Nederland onafscheidelijk met dat van Oranje verbonden is!

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.